

Miljøtilladelse § 16 b i husdyrbrugloven 9. januar 2020

Ryttergade 44, 5690 Tommerup

ASSENS
KOMMUNE

Ejendommen Ryttergade 44, 5690 Tommerup (luftfoto 2018)

Emne	Data
Ansøger og ejer	Wrang Agro ApS, Assensvej 313, 5771 Stenstrup
Bedriftens navn og adresse	Wrang Agro ApS, Ryttergade 44, 5690 Tommerup
Matrikelnummer og ejerlav	7b Brylle By, Brylle
Virksomhedens art	015000 Blandet drift
Godkendelsesbetegnelse	§ 16 b i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019.
CHR-nummer	59785
CVR	39007916
Kontaktperson	Jacob Wrang Rasmussen, tlf. 41181923, e-mail: jwr@wrangagro.dk
Rådgiver/konsulent	Jan Brochstedt Olsen, Centrovice, tlf. 40790491, e-mail: jbo@centrovice.dk
Godkendelsesmyndighed	Assens Kommune, (By, Land & Kultur), Miljø & Natur, Rådhus Allé 5, 5610 Assens, assens@assens.dk
Sags ID	Acadre sagsnr. 18/28572
Miljømedarbejder	Jakob Soelberg, tlf. 6474 6855, e-mail: jakso@assens.dk
Husdyrgodkendelse.dk	Version 4.4 Skema nr. 208145

Indholdsfortegnelse

1.	INDLEDNING	4
2	AFGØRELSE: § 16 B TILLADELSE.....	5
3	VILKÅR FOR TILLADELSE.....	5
3.1	PRODUKTIONSAREAL.....	5
3.2	MANAGEMENT	5
3.3	FOREBYGGELSE OG BEKÆMPELSE AF FLUER OG ROTTER	5
3.4	OPHØR.....	6
4.	OFFENTLIGGØRELSE.....	6
5.	KLAGEVEJLEDNING	6
6.	BILAG.....	7
7.	MEDDELELSE OM AFGØRELSE SENDES TIL.....	8
8.	MILJØVURDERING	12
8.1	FORMÅL	12
8.2	BASISOPLYSNINGER	12
8.3	ERHVERVSMÆSSIG NØDVENDIGHED	13
8.4	STALDE OG PRODUKTIONER – PRODUKTIONSAREAL	13
8.5	LANDSKABELIGE VÆRDIER OG AFSTANDE	14
8.5.1	LANDSKAB OG PLANFORHOLD.....	14
8.5.2	FASTE AFSTANDSKRAV EFTER §§ 6 OG 8 I HUSDYRBRUGLOVEN	15
8.6	AMMONIAKEMISSION	15
8.7	BAT (BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK)	16
8.8	NATUROMRÅDER, FREDNINGER OG BILAG IV-ARTER.....	16
8.9	JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND	19
8.9.1	SPILDEVAND (RETVAND)	19
8.9.2	OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING.....	19
8.10	NABOPÅVIRKNING.....	20
8.10.1	LUGT	20
8.10.2	STØJ	21
8.10.3	RYSTELSER	21
8.10.4	STØV	21
8.10.5	FLUER.....	21
8.10.6	TRANSPORT	21
8.10.7	LYS	22
8.10.8	UHYGIEJNISKE FORHOLD.....	22
8.10.9	AFFALDSPRODUKTION	22
8.11.1	OPHØR AF DRIFT	22
8.13	SAMMENFATNING.....	23
8.14	OFFENTLIGHED/NABOORIENTERING.....	23

1. Indledning

Wrang Agro ApS har ansøgt om miljøtilladelse til husdyrbruget på landbrugsejendommen Ryttergade 44, 5690 Tommerup. Ansøgningen er indsendt til Assens Kommune første gang fredag den 29. november 2018 via det digitale ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk.

Ansøgningen skal behandles efter bestemmelserne i husdyrbrugloven¹ og efter bestemmelserne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen².

Ejendommens tilladte dyrehold er i tilsynsbrev fra 2017 fastsat til 26.550 smågrise og 300 polte svarende til 170 DE. Med den ny husdyrbruglov vurderes ændringer og udvidelser på husdyrbrug ikke længere ved antal dyr og dyreenheder, men på produktionsareal³.

Der søges om at få miljøtilladelse til en ny smågrisestald og det eksisterende produktionsareal, som består af en smågrisestald. Den nye smågrisestald bygges som en forlængelse af den eksisterende smågrisestald, og får et produktionsareal på 1.910 m². Der vil efter udvidelsen være et samlet produktionsareal på 3.410 m².

Der skal ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 34, stk. 2 foretages en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget på husdyrbruget inden for en 8-årig periode. Grunden til denne regel er for at imødekomme den eventuelle effekt af indtil flere mindre udvidelser, som hver især ikke betyder noget i forhold til miljøbeskyttelsen, men som samlet set kan være en væsentlig belastning. Derfor tages i denne sag udgangspunkt i det tilladte produktionsareal (dyrehold) på ejendommen i 2010, som nudrift, og det ansøgte vurderes miljømæssigt i forhold til dette.

Miljøtilladelsen omfatter hele husdyrbruget på Ryttergade 44, 5690 Tommerup, hvor det ansøgte dyrehold opstaldes.

Dyreholdet er omfattet af § 16 b i husdyrbrugloven, da dyreholdet på ejendommen samlet set giver anledning til en ammoniakfordampning på under 3.500 kg N pr. år. Husdyrbruget er omfattet af BAT -krav, da den samlede ammoniakfordampningen er på mere end 750 kg N pr. år jf. husdyrbruglovens § 27 stk. 2.

Det er oplysningerne og beskrivelsen i ansøgningsmaterialet og vurderingen, der er beskrevet i den efterfølgende redegørelse, som danner grundlaget for meddelelse af miljøtilladelsen.

Assens Kommune har vurderet, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte produktionsareal i henhold til de gældende regler i husdyrbrugloven med tilhørende bekendtgørelser og vejledninger fra Miljøstyrelsen.

Tilladelsen indeholder en række konkrete individuelle vilkår for landbrugets indretning og drift. Vilkårene skal medvirke til at sikre:

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes

¹ Bekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

³ Produktionsarealet er det areal i fast placerede husdyranlæg, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning.

- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen.

2 Afgørelse: § 16 b tilladelse

Assens Kommune tillader hermed et samlet produktionsareal på i alt 3.410 m² på landbrugsejendommen med matr. nr. 7b Brylle By, Brylle beliggende Ryttergade 44, 5690 Tommerup. Der bygges en ny smågrisestald i forlængelse af det eksisterende staldanlæg.

Miljøtilladelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes. Tilladelsen omfatter de aktiviteter for husdyrbruget med CVR nr. 39007916, som hører ind under Ryttergade 44, 5690 Tommerup.

Miljøtilladelsen meddeles efter bestemmelserne i § 16 b i husdyrbrugloven. Verserende sager, der ikke er færdigbehandlet den 31. december 2019, behandles efter reglerne i seneste husdyrgodkendelsesbekendtgørelse, som træder i kraft den 1. januar 2020.

Der skal søges om byggetilladelse til den nye smågrisestald.

Der skal ligeledes søges udledningstilladelse til tag- og overfladevand fra det nye staldanlæg, som skal være meddelt, inden byggetilladelsen kan meddeles.

Med denne afgørelse ophæves alle tidligere anmeldelser, miljøtilladelser og miljøgodkendelser meddelt til husdyrbruget.

Forudsætningerne for tilladelsen findes i den fremsendte ansøgning gennem husdyrgodkendelse.dk med skemanummer 208145 og tilhørende bilag. Tilladelsen meddeles med følgende vilkår:

3 Vilkår for tilladelse

3.1 Produktionsareal

Staldnavn	Dyrehold	Staldsystem	Produktionsareal, m ²
Stald 1	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	1.500
Stald 2	Smågrise	Toklimastald, delvis spaltegulv	1.910
I alt må det samlede produktionsareal maksimalt være på			3.410

3.2 Management

- 3.2.1 Landbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af tilladelsens vilkår.
- 3.2.2 Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne tilladelse.
- 3.2.3 Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at lejer holdes tørre, og at staldene holdes rene.
- 3.2.4 Drikkevandssystemet og overbrusningsanlæg skal vedligeholdes således, at unødigt vandspild undgås.

3.3 Forebyggelse og bekæmpelse af fluer og rotter

Skal ske efter de nyeste anbefalinger fra Statens Skadedyrlaboratorie

3.4 Ophør

- 3.4.1 Senest 4 uger efter driftsophør skal det anmeldelse til Assens Kommune.
- 3.4.2 Ved husdyrbrugets ophør fjernes tilbageværende husdyrgødning, ejendommen ryddes for affald, døde dyr, spildevand, foder mv.
- 3.4.3 Ejendommens bygninger skal rengøres.

4. Offentliggørelse

Miljøtilladelsen offentliggøres på Assens Kommunes hjemmeside **den 9. januar 2020**.

5. Klagevejledning

Frist for at indgive klage - lovens § 79

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagen skal indgives inden **den 6. februar 2020**.

Hvordan klager du?

Du klager via Klageportalen, som du finder via www.naevneneshus.dk, www.borger.dk eller www.virk.dk. Du logger på Klageportalen med NEM-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Assens Kommune via Klageportalen. Se i øvrigt <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>.

Klagegebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Du modtager en opkrævning på gebyret fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Miljø- og Fødevarerklagenævnet modtager ikke kontanter. Miljø- og Fødevarerklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Se i øvrigt <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du forinden er blevet fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Assens Kommune. Assens Kommune videresender herefter din anmodning til nævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt du kan fritages.

Hvem kan klage? – lovens §§ 84-87

Adressaten for afgørelsen, enhver, som har en individuel, væsentlig interesse i sagen, offentlige myndigheder, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, samt landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har at beskytte natur og miljø eller varetager væsentlige rekreative interesser. Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan kræve dokumentation for foreningers og organisationers klageberettigelse.

Virkning af at der klages – lovens § 81

En klage over en godkendelse eller tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b eller dispensation efter § 9 har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet. Bestemmelsen indebærer dog ingen begrænsninger i Miljø- og Fødevarerklagenævnets adgang til at ændre eller ophæve en påklaget tilladelse, godkendelse eller dispensation. Det betyder, at godkendelsen, tilladelsen eller dispensationen kan udnyttes inden klagefristens udløb, og inden klagen er afgjort. Udnyttelsen sker dog for egen regning og risiko. Rettidig klage over en godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b, der indebærer opførelse af bebyggelse uden

tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, har opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. En sådan godkendelse eller tilladelse må derfor ikke udnyttes inden klagefristens udløb.

Indbringelse for domstolene – lovens § 90

Du kan indbringe Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelser for domstolene. En sådan retssag skal være anlagt inden 6 måneder efter datoen for klagenævnets afgørelse. Uanset om du anlægger retssag, er du forpligtet til at rette dig efter Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse, indtil domstolen måtte bestemme noget andet.

6. Bilag

- Bilag 1: Skema 208145
- Bilag 2: Oplysninger til § 16b ansøgning (Centrovic)
- Bilag 3: Staldtegning eksisterende stald
- Bilag 4: Staldtegning ny stald

7. Meddelelse om afgørelse sendes til

Adresse	Postnummer	By	Attention
Agertoften 1	5690	Tommerup	
Agertoften 10	5690	Tommerup	
Agertoften 12	5690	Tommerup	
Agertoften 14	5690	Tommerup	
Agertoften 16	5690	Tommerup	
Agertoften 2	5690	Tommerup	
Agertoften 20	5690	Tommerup	
Agertoften 24	5690	Tommerup	
Agertoften 26	5690	Tommerup	
Agertoften 28	5690	Tommerup	
Agertoften 32	5690	Tommerup	
Agertoften 34	5690	Tommerup	
Agertoften 34	5690	Tommerup	Agertoften 44
Agertoften 36	5690	Tommerup	
Agertoften 38	5690	Tommerup	
Agertoften 4	5690	Tommerup	
Agertoften 40	5690	Tommerup	
Agertoften 42	5690	Tommerup	
Agertoften 6	5690	Tommerup	
Agertoften 8	5690	Tommerup	
Andebølgevej 23	5492	Vissenbjerg	Ryttergade 13
Assensvej 313	5771	Stenstrup	Degnedyden 2
Assensvej 313	5771	Stenstrup	Gundestrupvej 11
Assensvej 313	5771	Stenstrup	Gundestrupvej 19
Assensvej 313	5771	Stenstrup	Gundestrupvej 21
Degnedyden 13	5690	Tommerup	
Gundestrupvej 11	5690	Tommerup	
Gundestrupvej 12	5690	Tommerup	
Gundestrupvej 14	5690	Tommerup	
Gundestrupvej 18	5690	Tommerup	
Gundestrupvej 19	5690	Tommerup	
Gundestrupvej 20	5690	Tommerup	
Gundestrupvej 21	5690	Tommerup	
Gundestrupvej 31	5690	Tommerup	
Gundestrupvej 34	5690	Tommerup	
Gundestrupvej 36	5690	Tommerup	
Gundestrupvej 42	5690	Tommerup	
Gundestrupvej 44	5690	Tommerup	
Gundestrupvej 48	5690	Tommerup	
Holkebjergvej 79	5250	Odense SV	Ryttergade 9
Hunderupvej 71	5230	Odense M	Agertoften 1
Hunderupvej 71	5230	Odense M	Agertoften 3

Højeløkkevej 1	5690	Tommerup	Gundestrupvej 20
Kirkebjerg 2	5690	Tommerup	
Kirkevej 55	5690	Tommerup	Kirkebjerg 2
Klostermarken 12	8800	Viborg	Krybilyvej 3
Krengerupvej 74	5690	Tommerup	Kroggårdsvej 2
Krengerupvej 92	5690	Tommerup	Møllebakken 56
Kroggårdsvej 1	5690	Tommerup	
Kroggårdsvej 11	5690	Tommerup	
Kroggårdsvej 13	5690	Tommerup	
Kroggårdsvej 15	5690	Tommerup	
Kroggårdsvej 2	5690	Tommerup	
Kroggårdsvej 20	5690	Tommerup	
Kroggårdsvej 22	5690	Tommerup	
Kroggårdsvej 24	5690	Tommerup	
Kroggårdsvej 26	5690	Tommerup	
Kroggårdsvej 28	5690	Tommerup	
Kroggårdsvej 30	5690	Tommerup	
Kroggårdsvej 32	5690	Tommerup	
Kroggårdsvej 34	5690	Tommerup	
Kroggårdsvej 4	5690	Tommerup	
Kroggårdsvej 5	5690	Tommerup	
Kroggårdsvej 7	5690	Tommerup	
Kroggårdsvej 9	5690	Tommerup	
Kroggårdsvænget 1	5690	Tommerup	
Kroggårdsvænget 11	5690	Tommerup	
Kroggårdsvænget 13	5690	Tommerup	
Kroggårdsvænget 3	5690	Tommerup	
Kroggårdsvænget 5	5690	Tommerup	
Kroggårdsvænget 7	5690	Tommerup	
Kroggårdsvænget 9	5690	Tommerup	
Krybilyparken 13	5690	Tommerup	
Krybilyvej 4	5690	Tommerup	
Møllebakken 76	5690	Tommerup	
Møllebakken 78	5690	Tommerup	
Møllebakken 80	5690	Tommerup	
Møllebakken 82	5690	Tommerup	
Møllebakken 86	5690	Tommerup	
Møllebakken 90	5690	Tommerup	
Nørremarksvej 21	5690	Tommerup	
Nørremarksvej 24	5690	Tommerup	Nørremarksvej 21 A
Rosenvænget 1	5690	Tommerup	
Rosenvænget 2	5690	Tommerup	
Rughøjvej 16	5250	Odense SV	Ryttergade 19
Ryttergade 10	5690	Tommerup	
Ryttergade 11	5690	Tommerup	

Ryttergade 12	5690	Tommerup	
Ryttergade 13	5690	Tommerup	
Ryttergade 14	5690	Tommerup	
Ryttergade 15	5690	Tommerup	
Ryttergade 16	5690	Tommerup	
Ryttergade 17	5690	Tommerup	
Ryttergade 18	5690	Tommerup	
Ryttergade 19	5690	Tommerup	
Ryttergade 20	5690	Tommerup	
Ryttergade 21	5690	Tommerup	
Ryttergade 22	5690	Tommerup	
Ryttergade 25	5690	Tommerup	
Ryttergade 26	5690	Tommerup	
Ryttergade 27	5690	Tommerup	
Ryttergade 29	5690	Tommerup	
Ryttergade 40	5690	Tommerup	
Ryttergade 5	5690	Tommerup	
Ryttergade 50	5690	Tommerup	
Ryttergade 6	5690	Tommerup	
Ryttergade 7	5690	Tommerup	
Ryttergade 8	5690	Tommerup	
Ryttergade 9	5690	Tommerup	
Ternevej 12	5690	Tommerup	Tobovej 30
Ternevej 12	5690	Tommerup	Tobovej 32A
Tobovej 11	5690	Tommerup	
Tobovej 15	5690	Tommerup	
Tobovej 17	5690	Tommerup	
Tobovej 19	5690	Tommerup	
Tobovej 21	5690	Tommerup	
Tobovej 23	5690	Tommerup	
Tobovej 25	5690	Tommerup	
Tobovej 27	5690	Tommerup	
Tobovej 29	5690	Tommerup	
Tobovej 30	5690	Tommerup	
Tobovej 31	5690	Tommerup	
Tobovej 39	5690	Tommerup	
Tobovej 40	5690	Tommerup	
Tobovej 41	5690	Tommerup	
Tobovej 42	5690	Tommerup	
Tobovej 43	5690	Tommerup	
Tobovej 43 A	5690	Tommerup	
Tobovej 47	5690	Tommerup	
Tobovej 48	5690	Tommerup	
Tobovej 51	5690	Tommerup	
Tobovej 54	5690	Tommerup	

Tobovej 7	5690	Tommerup	
Tobovej 9	5690	Tommerup	
Tobovej 99,st tv	5690	Tommerup	Møllebakken 90B (5690)
Tobovej 99,st tv	5690	Tommerup	Tobovej 50
Toftevej 15	5690	Tommerup	
Toftevej 15	5690	Tommerup	Toftevej 7
Toftevej 45	5690	Tommerup	Møllebakken 92
Tonne Kjærvej 65	5690	Fredericia	Ryttergade 24
Vesterlaugsvej 11	5690	Tommerup	
Vesterlaugsvej 15	5690	Tommerup	Vesterlaugsvej 6
Vesterlaugsvej 3	5690	Tommerup	
Vesterlaugsvej 7	5690	Tommerup	
Vestre Stationsvej 5	5000	Odense C	Kroggårdsvænget 1
Åsendrupvej 15B	9480	Løkken	Tobovej 27
Åsendrupvej 15B	9480	Løkken	Tobovej 27

Navn	Adresse	Post nr. og by	Andet
Styrelsen for Patient-sikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd	Nytorv 2, 1. sal	6000 Kolding	syd@sst.dk
Danmarks Naturfredningsforening	Masnedøgade 20	2100 Kbh. Ø	dn@dn.dk
Friluftsrådet, sekretariatet	Scandiagade 13	2450 Kbh. SV	sydfyn@friluftsradet.dk
Det økologiske Råd	Blegdamsvej 4B	2200 Kbh. N	husdyr@ecocouncil.dk
Miljøstyrelsen	Tolderlundsvej 5	5000 Odense C	mst@mst.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund	Skyttevej 5	7182 Bredsten	post@sportsfiskerforbundet.dk
Danmarks Fiskeriforening	Nordensvej 3	7000 Fredericia	mail@dkfisk.dk
Dansk Ornitologisk Forening	Vesterbrogade 140	1620 Kbh. V	natur@dof.dk
Odense Bys Museer	Overgade 48	5000 Odense C	museum@odense.dk
Centrovic	Damsbovej 11	5492 Vissenbjerg	jbo@centrovic.dk

8. Miljøvurdering

8.1 Formål

I det følgende skal det vurderes, om den ansøgte ændring af husdyrbruget på Ryttergade 44, 5690 Tommerup kan indebære væsentlige virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Under vurderingen skal inddrages alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Desuden skal Assens Kommune ved ny bebyggelse vurdere om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Vurderingsgrundlaget er oplysningerne afgivet ved indsendelse af det digitale ansøgningsskema med nr. 208145 via husdyrgodkendelse.dk, som kommunen modtog den 29. november 2018.

Bestemmelserne til vurdering af ansøgningen er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 14. Husdyrbruget er omfattet af bestemmelserne i husdyrbruglovens § 16 b, stk. 2.

I forbindelse med miljøvurderingen skal det ligeledes afgøres, hvorvidt det er nødvendigt at fastsætte konkrete individuelle vilkår, dels til sikring af at oplysningerne i ansøgningen fastholdes og dels til sikring af, at landbruget kan drives uden at medføre større forurening og gener end forventeligt, og som kan accepteres inden for rammerne af den gældende lovgivning.

Der henvises i øvrigt til miljøansøgningen for yderligere oplysninger og vurderinger.

8.2 Basisoplysninger

Ansøger er Wrang Agro ApS, Assensvej 313, 5771 Stenstrup, der ejer ejendommen og landbruget på Ryttergade 44.

Ifølge oplysninger fra CVR (Centrale Virksomheds Register) drives landbruget som et anpartsselskab. Startdato for virksomheden oplyses at være 1. oktober 2017. Adresse for CVR nr. 3900 7916 oplyses som: Assensvej 313, 5771 Stenstrup. Hovedbranchen er noteret med kode 015000 Blandet drift.

Ifølge CHR registeret er det Wrang Agro Aps, der er ejer og bruger af besætningen med CHR nr. 59785 på Ryttergade 44, 5690 Tommerup.

8.3 Erhvervsmæssig nødvendighed

Ifølge bekendtgørelsens § 34, stk. 3 skal kommunen ved ny bebyggelse vurdere, om det ansøgte byggeri er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Der bygges en ny smågrisestald i forlængelse af det eksisterende staldanlæg. Strukturudviklingen i Danmark går mod større og færre landbrug. I tråd med dette ønskes produktionen på Ryttergade 44 udvidet.

Assens Kommune vurderer på denne baggrund, at opførelsen af den nye smågrisestald er erhvervsmæssigt nødvendigt for den fremtidige svineproduktion på Ryttergade 44, 5690 Tommerup.

8.4 Stalde og produktioner – produktionsareal

Der er søgt om miljøtilladelse til en ny smågrisestald og det eksisterende produktionsareal på Ryttergade 44, 5690 Tommerup.

Figur 1: Oversigt over produktionsarealer på Ryttergade 44, 5690 Tommerup.

Eksisterende smågrise stald:

- Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv: 1.500 m²

Ny smågrise stald:

- Smågrise, Toklimastald, delvis spaltegulv: 1.910 m²

Det giver et samlet produktionsareal på 3.410 m².

8.5 Landskabelige værdier og afstande

8.5.1 Landskab og planforhold

Ryttergade 44 ligger ikke i et område, som er karakteriseret som et særligt værdifuldt landskab. I Landskabsanalysen fra 2013 kan det læses at:

Det er væsentligt, at landskabet fremstår som et landbrugslandskab i middel skala, hvor bevoksning af hegn og krat bryder landskabet og giver det en transparent til lukket karakter.

Det vurderes muligt at indplacere stort landbrugsbyggeri i det småbakkede til bølgede landskab, såfremt der tages hensyn til de stedvise udsigter i nord samt overgangen til Odense Ådal i syd, herunder påvirkningen af landskabsoplevelsen i ådalen.

Generelt bør nyt landbrugsbyggeri placeres lavt i terræn, som det også er karakteristisk for den eksisterende bebyggelse. Det er især væsentligt for stort byggeri, idet terrænet herved får en afskærmende effekt.

Byggeriet bør generelt have en lav karakter, og det er væsentligt, at den samlede bygningsmasse fremstår harmonisk og ensartet i landskabet.

Den nye smågrisestald opføres i forlængelse af den eksisterende smågrisestald og forventes at blive opført i dimensionerne 30 m x 86 m.

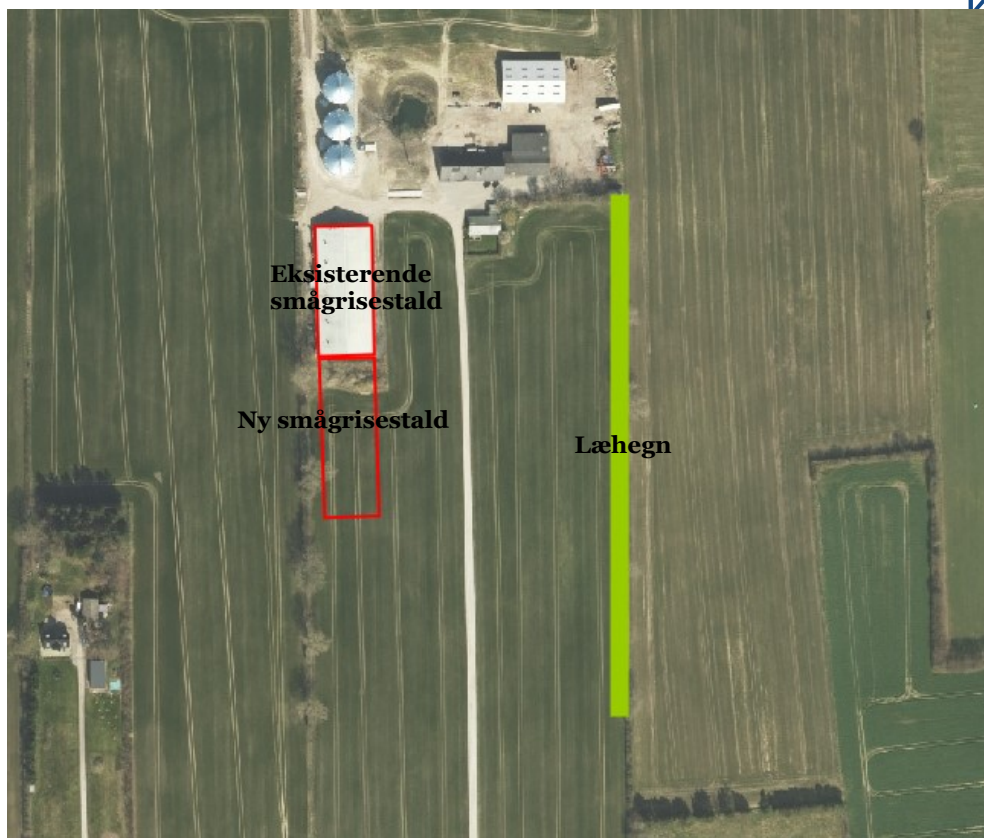
Ryttergade 44 ligger i landzone og nærmeste byzone er Brylle, som ligger ca. 700 meter øst for staldanlægget.

Byggeriet af den nye smågrisestald er ikke i strid med nogle beskyttelseslinjer (strand/å/sø/skov/fortidsminde/kirke/diger).

På indsendelses tidspunktet for ansøgningen var der en lokalplan for det areal, hvorpå den nye smågrisestald ønskes opført. Lokalplan 80 tilhørende arealet gav mulighed for opførelse af et biogas- gylleseparerings- og kraftvarmeanlæg. Da ansøger ikke ønskede at benytte sig af denne mulighed, så har ansøger fået lokalplanen ophævet ved Assens Kommune.

Ansøger har planer om at etablerer et 2 eller 3 rækkers læhegn på den østlige side af staldanlægget som afskærmning mod Brylle by. Dette er dog ikke noget Assens Kommune stiller krav om. Læhegnets placering kan ses på nedenstående kort.

Figur 2: Placering af det læhegn ansøger har planer om at etablere.

Assens Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at den nye smågrisestald kan opføres som ansøgt uden at være i strid med landskabelige værdier eller planforhold.

8.5.2 Faste afstandskrav efter §§ 6 og 8 i husdyrbrugloven

Der er et fast afstandskrav på 50 meter ifølge § 6 til byzone, sommerhusområder og lokalplaner, samt nabobeboelse ved etablering/udvidelse/ændring af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg. Både den nye smågrisestald og den eksisterende smågrisestald overholder det faste afstandskrav.

Etablering af husdyranlæg, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse eller ændringer heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt inden for følgende afstand jf. § 8 i husdyrgodkendelsesloven:

1. 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er almen vandforsyning
2. 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning
3. 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer
4. 15 m til offentlig vej og privat fællesvej
5. 25 m til levnedsmiddelvirksomhed
6. 15 m til beboelse på samme ejendom
7. 30 m til naboskel

Alle afstandskravene er overholdt med det ansøgte.

8.6 Ammoniakemission

I det digitale ansøgningsskema fra husdyrgodkendelse.dk ses i afsnit 4.1, at den samlede ammoniakemission fra staldanlægget er på 1.909,6 kg N pr. år i ansøgt drift, hvilket er 1.058,4 kg N mere pr. år end den nuværende drift.

Af miljøansøgningen fra Centrovic fremgår det, at der ikke opbevares husdyrgødning på Ryttergade 44. Husdyrgødningen fra produktionen køres direkte til biogasanlæg. Den husdyrgødning Wrang Agro ApS får retur fra biogasanlæg, opbevares i gyllebeholdere tilknyttet Wrang Agro ApS på andre ejendomme.

8.7 *BAT (Bedste Tilgængelige Teknik)*

I det digitale ansøgningsskema fra husdyrgodkendelse.dk ses i afsnit 5, at det samlede BAT krav er på 1.948 kg N pr. år, og den faktiske ammoniakemission fra staldanlægget er på 1.910 kg N pr. år jf. afsnit 8.6 ovenfor.

Assens Kommune kan derfor konstatere at BAT-kravet er overholdt.

8.8 *Naturområder, fredninger og bilag IV-arter*

De opgivne oplysninger i ansøgningen om ruhed og kumulation, der er anvendt til beregning af ammoniakdepositionen, vurderes at være korrekte.

Kategori 1-natur

Kategori 1-natur er Natura 2000-naturtyper, som omfattes af husdyrbruglovens § 7, stk. 1, nr. 1. Det er de ammoniakfølsomme Natura-2000 naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlagene for området som Naturstyrelsen har kortlagt i forbindelse med Natur 2000-planlægningen.

Internationale naturbeskyttelsesområder er fællesbetegnelse for de habitatområder og fuglebeskyttelsesområder (kaldet Natur 2000-områder), som er udpeget til opfyldelse af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesområdet, samt Ramsarområder. De danske Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder og beskyttes som disse.

En del ammoniakfølsomme Natur 2000-sønaturtyper er endnu ikke kortlagt. Her skal kommunen vurdere den eventuelle påvirkning.

Når disse naturtyper er kortlagt, vil de automatisk blive omfattet af husdyrbruglovens § 7, stk. 1, nr. 1.

Kortlagte naturtyper kan ses på Danmarks Miljøportal.

Kategori 1-natur omfatter desuden heder og overdrev inden for de internationale naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. I det omfang disse naturtyper grænser op til hinanden eller ligger i en mosaik, beregnes størrelsen ud fra det samlede areal i overensstemmelse med reglerne i naturbeskyttelsesloven § 3 (naturbeskyttelseslovens såkaldte mosaikregel).

Det strengeste krav til totaldisposition for kategori 1-natur er 0,2 kg N pr. ha pr. år, jf. § 26 husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Naturområdet bliver derfor ikke påvirket af staldanlægget.

Ifølge Danmarks Miljøportal kortværk over registrerede naturarealer ligger nærmest kategori 1-naturområde ca. 3,8 km øst for staldanlægget.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur er nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (beskyttet efter § 7 i husdyrgodkendelsesloven), der ligger uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om:

- Højmoser,

- Lobeliesøer,
- Heder der er større end 10 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og
- Overdrev der er større end 2,5 ha, og som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det er dog kun heder og overdrev, der i sig selv er større end de nævnte størrelser, der er kategori 2-natur.

Den maksimale tilladte totaldisposition for kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år, jf. § 27 husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Ifølge Danmarks Miljøportal kortværk over registrerede naturarealer ligger nærmest kategori 2-naturområde ca. 3,5 km nord for staldanlægget. Naturområdet bliver derfor ikke påvirket af staldanlægget.

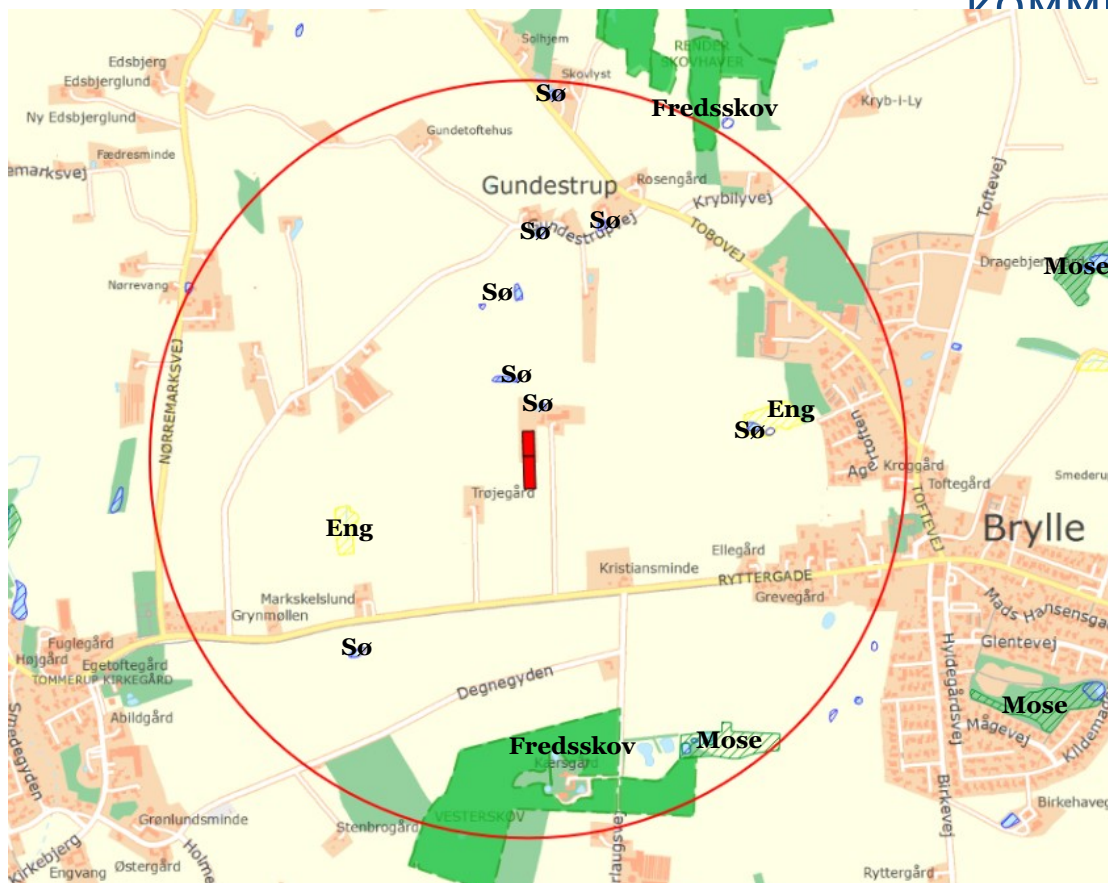
Kategori 3-natur

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1- eller 2-natur, og som er hede, mose eller overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 eller som er ammoniakfølsom skov.

Det er kun heder, overdrev og moser, der i sig selv opfylder kriterierne efter naturbeskyttelseslovens § 3, der er kategori 3-natur.

Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke som for kategori 1- og 2-natur et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen på baggrund af en konkret viden kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år, hvis en kategori 3-natur har en særlig regional eller lokal naturinteresse. Beskyttelsesniveauet udelukker ikke, at kommunen kan tillade en større merdeposition på sådanne områder, men udelukker derimod, at der kan stilles et mere skærpet krav end 1,0 kg N pr. ha pr. år for disse områder jf. § 29 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Inden for 1.000 meter zonen omkring staldanlægget ligger søer, moser og enge beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven, samt et par skove (se figur 3).

Figur 3: Oversigt over beskyttede § 3 naturområder (skraveret) og skov (grøn) inden for 1.000 meter af staldanlægget på Ryttergade 44.

Jf. beskrivelsen af kategori 3-natur ovenfor vurderes depositionen af ammoniak i enge og søer ikke, da de som udgangspunkt er robuste naturtyper.

Det naturområde der ligger tættest på staldanlægget på Ryttergade 44 er en mose sydøst for staldanlægget, hvor korteste afstand er ca. 760 meter. Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk får mosen en merdeposition på 0,0 kg N pr. ha pr. år, og dermed er det vejledende krav til kategori 3-natur overholdt, da det er under en merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år.

De naturområder der får den højeste merdeposition af ammoniak er en mose og en fredsskov beliggende henholdsvis ca. 1.430 meter og 880 meter nordøst for staldanlægget. Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk får de begge en merdeposition på 0,1 kg N pr. ha pr. år, og dermed er det vejledende krav til kategori 3-natur også overholdt her.

Bilag IV-arter

Assens Kommune har ikke kendskab til konkrete tilholdssteder/lokaliteter, der i denne sag kan være omfattet af habitatdirektivets bilag IV-arters⁴ yngle- eller rasteområder. Dette er ikke ensbetydende med, at disse lokaliteter ikke findes i området – bilag IV-arter kan vandre ind og ud af lokale områder.

Bilag IV-arter opholder sig typisk i naturområder, der er beskyttet efter reglerne i § 3 i naturbeskyttelsesloven. Disse områder berøres ikke ved udnyttelse af denne tilladelse. Den ekstra ammoniakpåvirkning tilladelsen påvirker disse områder med,

⁴ <http://mst.dk/natur-vand/natur/international-naturbeskyttelse/eu-direktiver/naturbeskyttelsesdirektiver/bilag-iv-arter/>

vurderes ikke at medføre tilstandsændringer, som forringer yngle- og rasteområder for eventuelle bilag IV-arter.

8.9 Jord, grundvand og overfladevand

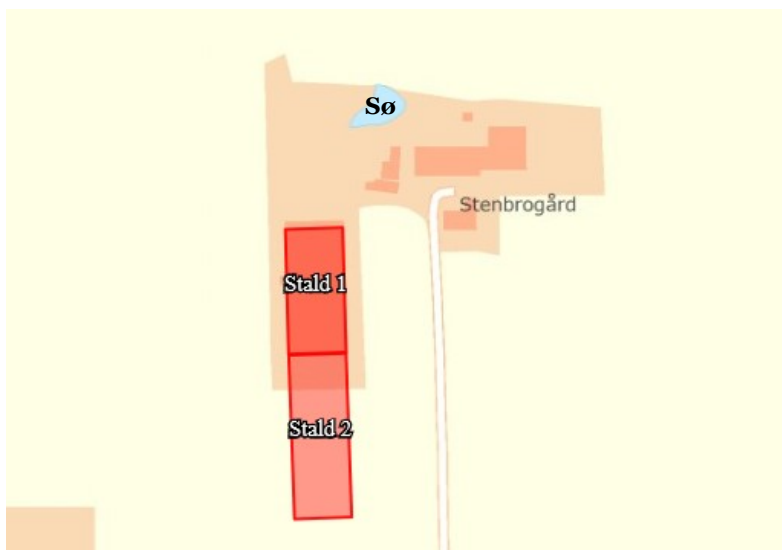
Et husdyrbrug kan påvirke jord, grundvand og overfladevand ved afledning af spildevand fra befæstede arealer, tagflader mv., samt ved opbevaring af husdyrgødning.

8.9.1 Spildevand (restvand)

Rengøringsvand fra staldanlægget ledes til gyllebeholder.

Da ansøger har ønsket at lede tagvandet til den sø der ligger nærmest husdyrbruget, så har Assens Kommunes Team Natur lavet følgende vurdering af denne mulighed.

Assens Kommune, Miljø og Natur har besigtiget vandhullet den 19. september 2019. Under besigtigelsen kunne det konstateres, at det er et biologisk ringe vandhul uden væsentlig biologisk værdi, der har karakter af forsinkelsesbassin. Vandhullet ligger centralt mellem staldbygninger, silo mv., og med relativt stejle brinker. Da vandhullet i dag får tilført tagvand, og da vandhullet formentlig er betinget af tilførsel af tagvand, så er det Naturs vurdering, at der også fremadrettet kan ledes vand til vandhullet i det omfang, at vandhullet har det tilstrækkelige volumen.

Figur 4: Søen hvor tagvandet vil blive ledt til.

Der er tidligere givet tilladelse til at tagvandet fra en ansøgt maskinhal skal ledes til denne sø. Denne tilladelse er givet med følgende vilkår.

At udløbet fra nærliggende sø neddrøses fra en $\varnothing 110$ til $\varnothing 50$ mm ledning, hvorefter tagvandet kan afledes til søen.

Der skal inden byggeriet af ny smågrisestald sættes i gang søges og meddeles udløbningsstilladelse til tagvandet.

8.9.2 Opbevaring af husdyrgødning

I den version af miljøansøgningen fra Centrovic, som har været lagt ud på Assens Kommunes hjemmeside, står der, at der vil blive opført to nye gyllebeholdere. Det er en fejl, der efterfølgende er rettet. Al husdyrgødningen fra svineproduktion køres direkte til biogasanlæg, og der kommer ikke retur gylle til Ryttergade 44.

8.10 Nabopåvirkning

Stald- og gødningsanlæg på husdyrbrug kan give anledning til gener inden for følgende områder:

- lugt
- støj
- rystelser
- støv
- fluer
- transporter
- lys
- uhygiejniske forhold
- affaldsproduktion

8.10.1 Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldluftventilation. Der foreligger kun systematiske og anvendelige oplysninger til anvendelse i konkret sagsbehandling om lugtemissionen fra staldanlæg. Vurderingen af lugt i forhold til omboende vurderes derfor udelukkende ud fra dyretyper og staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår således ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært ved hjælp af generelle regler og konkrete vurderinger, f.eks. i forbindelse med omrøring og udbringning. Opbevaringsanlæg placeres normalt i tilknytning til staldanlæggene og vil derfor også normalt være placeret i tilstrækkelig afstand fra omboende. Ved placering af opbevaringsanlæg i stor afstand fra staldanlæg, bør man være ekstra opmærksom på, at de ikke placeres uhensigtsmæssigt i forhold til omboende.

Mange forhold kan influere på lugtemission fra stalden. Ud over produktionsareal og dyretype er det f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning og styring, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem, overbrusningsanlæg samt hygiejne i stalden. Management med henblik på at sikre en veldefineret gødeadfærd er især vigtig, da lugten først og fremmest stammer fra gødningen. Erfaringsmæssigt er disse forhold meget vanskelige at forudsige og håndtere i godkendelsessituationen.

Princippet for lugtberegningen er derfor, at man ud fra oplysninger om dyretyper, staldsystem og produktionsareal beregner geneafstanden, som er den afstand, der minimum skal være fra kilden til den aktuelle beboelse, før det vurderes, at genekriterierne kan overholdes. Genekriterierne er et udtryk for, hvor meget lugt omboende i forskellige typer beboelsesområder må udsættes for, før det kan betegnes som værende "væsentlige lugtgener".

Geneafstanden skal beregnes efter både Miljøstyrelsens lugtmodel og efter FMK-modellen, og beregningen baseres på følgende elementer:

- Produktionsarealer i m²
- Emissionsfaktorer for forskellige dyretyper og staldsystemer
- Effekt af lugtreducerende miljøteknologi
- En spredningsmodel
- Genekriterier svarende til forskellige områders lugtfølsomhed

Det digitale ansøgningssystem, husdyrgodkendelse.dk, foretager lugtemissions- og lugtgeneberegninger både efter Miljøstyrelsens lugtvejledning og FMK-modellen. Det resultat, systemet viser ved endt beregning, er resultatet efter den beregnings-

model, der giver den længste korrigerede geneafstand til omboende, så genekriterierne overholdes uanset modelvalg.

Ejendomme, der enten ejes af ansøger, eller i Geodatastyrelsens matrikelregister er noteret som landbrugsejendom, er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for staldlugt med de fastsatte genekriterier og medtages ikke, når der skal foretages lugtvurdering jf. reglerne om det generelle beskyttelsesniveau.

I ansøgningsskemaet ses af lugtgeneberegningen i afsnit 6.1, at alle genekriterier (korrigeret geneafstand) er overholdt med det ansøgte. Korrigeret geneafstand til byzone/fremtidig byzone er på 639,7 meter, til samlet bebyggelse 425,1 meter (Ryttergade 29) og til enkelt bolig 202,3 meter (Ryttergade 50). Den vægtede gennemsnitsafstand til byzoneområde er på 640 meter, til samlet bebyggelse 679,5 meter (Ryttergade 29) og til enkelt bolig 206,3 meter (Ryttergade 50).

I forbindelse med orientering af omboende om ansøgningen om udvidelse af svineproduktionen, har Assens Kommune modtaget bemærkninger fra flere af de omboende, der frygter, at de vil opleve lugtgener eller øgede lugtgener fra den ansøgte produktion. Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk så er lugtgenekriterierne overholdt, hvilket betyder, at den lugtpåvirkning, der eventuelt vil kunne opleves, ikke ligger ud over det niveau, man som omboende må accepterer. Assens Kommune har ikke mulighed for at stille vilkår om, at lugtniveauet skal sænkes yderligere.

På baggrund af ovenstående kan Assens Kommune konstatere, at lugtkravene er overholdt.

8.10.2 Støj

Støjkilder fra bedriften er foruden støj fra den daglige drift, trafikstøj i forbindelse med foderlevering, ind- og udlevering af grise, håndtering af gylle, ventilationsanlæg, korntørring i høst og støj fra håndtering af gylle.

Se mere herom i miljøansøgningens afsnit 7 udarbejdet af Centrovic.

Assens Kommune vurderer, at de nævnte støjkilder ikke giver anledning til overskridelse af Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser. Der stilles derfor ikke særlige vilkår til dette.

8.10.3 Rystelser

Assens Kommune vurderer, at der ikke er nogle kilder til rystelser med det ansøgte.

8.10.4 Støv

Se miljøansøgningens afsnit 7 for beskrivelse og vurdering.

Assens Kommune er enig i vurderingen i miljøansøgningen.

8.10.5 Fluor

Se miljøansøgningens afsnit 7.

Fluer og skadedyr skal som minimum bekæmpes efter anvisningerne fra Statens Skadedyrlaboratorium vejledning herom.

8.10.6 Transport

Det er primært transporter til og fra ejendommen, som vurderes ved miljøgodkendelse, da færdsel på offentlig vej reguleres af politiet, og henhører under færdselslo-

vens bestemmelser. Kommunen skal i helt særlige tilfælde vurdere, om det ansøgte kan give væsentlige gener for naboerne langs transportvejene for transporterne af husdyrproduktionens rå- og hjælpestoffer og produkter. Særlige tilfælde kan bl.a. være ved etablering af husdyrbrug, eller hvis transporterne primært sker igennem en byzone.

Der er udarbejdet en transportoversigt miljøansøgningen fra Centrovive, som kommunen finder tilfredsstillende. Der gøres opmærksom på, at det samlede antal transporter med lastbil i miljøansøgningen har været opgivet til 500 stk. pr. år, hvilket nu er rettet til det korrekte antal på 600 stk. pr. år.

Assens Kommune vurderer, at transporterne til og fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige miljøgener for de omboende.

8.10.7 Lys

Se miljøansøgningens afsnit 7.

Assens Kommune vurderer, at omboende ikke vil opleve lysgener med det ansøgte pga. afstand til naboerne fra staldanlægget.

8.10.8 Uhygiejniske forhold

Assens Kommune har ikke ved de regelmæssige miljøtilsyn konstateret uhygiejniske forhold på ejendommen, og har heller ikke modtaget klager over det.

8.10.9 Affaldsproduktion

Ved de regelmæssige miljøtilsyn på ejendommen bliver håndteringen af affald gennemgået jf. de generelle bestemmelser samt det til enhver tid gældende affaldsregulativ i Assens Kommune. Håndteringen af affald omhandler både indretning af opbevaringsfaciliteter og korrekt bortskaffelse.

Assens Kommunes affaldsregulativ:

Farligt affald, som medicinrester, medicinflasker, kanyler, lysstofrør, varmepærer, sprayflasker, pesticidrester og oliefiltere skal bortskaffes via den kommunale ordning, der administreres af Assens Forsyning. Det er Stena Recycling, der afhenter og håndterer affaldet. Tilmelding sker hos Assens Forsyning. Hvis man ønsker at indgå en aftale med en anden virksomhed, så skal man søge en dispensation hos Assens Kommune for at blive fritaget for den kommunale ordning. Ansøgningen skal indeholde dokumentation for, at virksomheden er godkendt til at modtage farligt affald.

Ansøger skal på lige fod med andre erhvervsvirksomheder overholde de generelle regler for opbevaring og bortskaffelse affald, herunder de fastsatte i krav i "Erhvervsaffaldsregulativet for Assens Kommune". Det betyder, at landbruget skal være tilmeldt mindst én af de tvungne affaldsordninger eller have søgt om dispensation herfra.

Typer af affald

Se miljøansøgningens afsnit 8.

Døde dyr

Se miljøansøgningens afsnit 8.

8.11.1 Ophør af drift

Ved ophør af driften, skal virksomheden foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare undgås, blandt andet skal virksomheden tømme gyllebeholder, for-

tank og gyllekanaler samt udbringe tilbageværende husdyrgødning som gødning. Assens Kommune stiller vilkår til dette.

8.13 Sammenfatning

Der er søgt om miljøtilladelse til en svineproduktionen med et samlet produktionsareal på 3.410 m², hvor der bygges en ny smågrisestald med et produktionsareal på 1.910 m².

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte overholder de gældende miljøregler og kan gennemføres som beskrevet i ansøgningen, herunder miljøansøgningen fra Centrovic og denne redegørelse. I tilladelsen skal der fastsættes vilkår, som ophøjer de afgivne oplysninger sammen med vurderingen i denne redegørelse til speciel lov for husdyrbruget på Ryttergade 44. Disse vilkår vil sammen med kravene i den generelle miljølovgivning blive det nye reguleringsværktøj for anlæggelse og drift af landbruget.

8.14 Offentlighed/Naboorientering

Der er foretaget naboorientering af omboende inden for lugtkonsekvenszonen ved digitalpost den 8. maj 2019. Samtidigt hermed er ansøgningsmaterialet offentliggjort på kommunens hjemmeside. Der indkom bemærkninger fra en række omboende, og hvor det har været relevant for sagsbehandlingen, er det indarbejdet i redegørelsen ovenfor. Nedenfor ses svar på en række af de bemærkninger, der er kommet fra omboende.

Svar på bemærkninger fra omboende:

Øget tungtrafik

Der er blandt de omboende udtrykt bekymring for, at den øgede mængde tunge transporter, der vil komme som følge af produktionen, vil være en for stor belastning for de små lokale veje samt, at det vil give øgede støjgener og gå ud over den generelle trafiksikkerhed. Transport på offentlig vej til og fra en landbrugsejendom skal selvfølgelig foregå efter reglerne i færdselsloven, hvilket hører under Politiet. Hvis man derimod oplever, at de kommunale veje er gået i stykker, så kan man kontakte Assens Kommunes vejafdeling med henblik på en vurdering af, om skaderne er af en sådan karakter, at de skal udbedres.

Faldende ejendomsværdi

Bekymringen for, om en udvidelse af svineproduktionen kan have en negativ effekt på handelsværdien af de omkringliggende ejendomme, er ikke en del af miljølovgivningen. Der er truffet adskillige afgørelser af Miljø- og Fødevareklagenævnet, som understreger, at vurdering af eventuel faldende ejendomsværdi hos omboende ikke er et forhold, der er omfattet af husdyrbrugloven. Nævnet oplyser i afgørelserne, at den har således ingen kompetence til at tage stilling til eventuelle klagepunkter vedrørende værdiforringelse af fast ejendom.

Alternativ placering

Det er ikke muligt at placere staldanlægget et andet sted end sammen med de eksisterende bygninger, da det er lovbestemt, at hvis det er muligt, så skal nye staldanlæg placeres i umiddelbar forbindelse med eksisterende anlæg.

CO² udledning

Nogle omboende har udtrykt ønske om, at Assens Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen skal håndhæve skærpede krav til CO² udledningen i forbindelse med den ansøgte husdyrproduktion. Der er endnu ikke indarbejdet specifikke krav i miljølovgivningen til regulering af husdyrbrug, som alene sikrer en maksimal udledning af CO², hvorfor Assens Kommune ikke kan stille særlige vilkår i forhold til enkelte landbrugs CO² udledning.

Støv og rystelser

Grundet den store afstand fra husdyrbruget til de nærmeste naboer vurderer Assens Kommune ikke, at støv og rystelser vil være til gene for de omboende. Støv og rystelser i forbindelse med transporter på offentlig vej indgår ikke i Kommunens vurdering i sager om miljøtilladelse.

Fluer

I miljøgodkendelsen er der beskrevet at fluebekæmpelse skal ske efter de nyeste anbefalinger fra Statens Skadedyrlaboratorie. Skulle de omboende i et konkret tilfælde alligevel føle sig generet af fluegener fra staldanlægget, så kan de kontakte Assens Kommune, som vil tage kontakt til ansøger med henblik på, at nedbringe fluegenerne til et acceptabelt niveau.

Lugt

De omboende frygter, at de vil opleve øgede lugtgener som følge af etableringen af produktionen. Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk så er lugtgenekriterierne overholdt, hvilket betyder, at den lugtpåvirkning, der eventuelt vil kunne opleves, ikke ligger ud over det niveau, man som omboende må acceptere.

Støj

Skulle de omboende i et konkret tilfælde føle sig generet af støj fra husdyrproduktionen, så kan de kontakte Assens Kommune, som vil lave en vurdering af, om støjgenerne er for høje, eller om de ligger inden for det, man som omboende må forvente at skulle acceptere.

Uhygiejniske forhold

Assens Kommune har ikke ved de regelmæssige miljøtilsyn på ejendommen konstateret uhygiejniske forhold på ejendommen, og har heller ikke modtaget klager over dette.

Gyllebeholder

Der vil ikke blive opført gyllebeholdere på Ryttergade 44. Husdyrgødningen fra produktionen vil blive kørt direkte til biogasanlæg, og der vil ikke komme afgasset gylle retur til opbevaring på Ryttergade 44.

Miljøgodkendelsen bliver offentliggjort på Assens Kommunes hjemmeside den **xx. januar 2020**. Der bliver sendt orienteringsbrev til omboende samt øvrige myndigheder og interesseorganisationer via digitalpost.

Ove Johansen
Miljøsagsbehandler

